GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 74.

We Srzodę Dnia 13. Września 1797.

Z Paryża d. 23. Sierpnia.

Jeden z dzisieyszych dziennikow przywodzi co następuie:

"Rozpuszczono tu na nowo, że pokoy między naszą rzecząpospolitą i Cesarzem iest już podpisany; ale wiadomości, które podobnieysze do wiary się bydź zdaią, wystawiaią ten pożądany pokoy ieszcze za niepewny. To iest pewna, że iuż o mało nieprzyiacielskie kroki nie zostały rozpoczęte, i tylko mądrość iednego członka dyrektoryatu one wstrzymała. Od tego czasu zbliżyli się co kolwiek negocyatorowie pokoiu do siebie w Udine, i mamy powody do wierzenia, iż pokoy z Cesarzem przynaymniey prędzey niż z Anglią przydzie do skutku. Negocyacye w Lill znayduią daleko więcey uporczywszych trudności, iak tam te we Włoszech dotąd znalazły.

"Dzisieyszy Redaktor przywodzi na stronę dyrektoryatu, o iego związkach i o teraźnieyszym naszem położeniu co następuie:

"Staranność rządu do utrzymania spokoyności w Paryżu potrafiła tu nawet pod czas rozdwoienia, które nadużycie pras &c co dzień podżegało, zachować zupełny porządek. Nie pomału dziwić się potrzeba, że rząd przy tak małych sposobach do obrony, które mu zostawiono, i które giną przeciw wielkiey ludności tuteyszego miasta zwłaszcza gdy ustawicznie namiętności ludzkie są podżegane, potrafi się utrzymać. Potrzeba ztąd wnieść, że masa obywateli nie słucha wysmażoney zapalczywości mowcow, i że się nie daie wyszukanem trwogom zastraszyć. W samey rzeczy można z iuż mocnieyszy powod do buntu przeciw rządowi mieć, iak kiedy go udano, że chce obywateli woyskiem obledź i wyrznąć? Ito straszne oskarżenie, ten gatunek manifestu obronney woyny, zamykaiący w sobie ukryte proiekta do attaku, znaleść można nie tylko w dzinnikach, które royalistom są zaprzedane, aż do uprzykszenia potwarzane, ale nawet w wymownych deklamacyach, które publicznie przyklaskiwane i pod powagą władzy drukowane bywaią. Zachowuią prawda z wiel-

ka starannością taiemnicę dowodow, któremi by te deklamacye poparte bydź powinny; ale nie znaczysz się to utwierdzić bardziey owe taiemne zamiary? Przeciwna policya, która tym czynnieyszą iest, gdy z uprzywileiowanych funduszow iest płatna, utrzymuie te wieści, które są naylepsze do wzniecenia znowu krwawych scen; wyżebrywa denuncyacye, ogłasza w royalistskich dziennikach swoie czynności, czyni zaciągi, iak mowią, i chce nawet całkiem w 2 albo 3 departamentach publiczną policyą do siebie przeciągnąć, a kto wie iak daleko się ambicya niektorych nowych prezydentow królewskiego pałacu rozciągać może? Woyna czarnych kołnierzy wspierana od tey przeciwney policyi, byłaby zapewne, gdyby nie roztropna odwaga walecznego Angereau i nie mądrość woyska, znakiem do ważnieyszych poruszeń. Woyska były wszystkiemi sposobami, tak po ulicach przez napastnicze wykrzywiania, iako też w dziennikach przez fałszywe i obrażaiące powieści, do zaczepki nękane. Lecz komuż bardziey ta kłotnia miała bydź użyteczną iak tym którzy w niey swoie widoki upatrywali, aby obudzić w młodzieży zapał i zemstę, dla tego szukali tylko pozoru do oddalenia woysk."

Słychać, iż kompania Dijonu została wczoray na wynadgrodzenie skarbowi publicznemu 3 mill. liw. skarana.

Przy Włoskiey armii nim ieszcze adreſsy uradzono, rozpuszczono i tę wieść że armia nie powróci do swey oyczyzny, ale na wyspy zachodnich Indyy &c. posłana będzie.

Obywatele Malus kommiſsarz jeneralny i Montigni, kommendant domu inwalidow, maią bydź oddaleni, za to iak tuteysze pisma mówią że niechcieli do adreſsow Włoskiey armii przystąpić. Desmeuniers bywszy członek konstytucyynego zgromadzenia, i Pinon Ducoudray zostali administratorami Paryzkiego departamentu mianowani.

W Belgii zatrzymano znowu 200 wozow z Angielskiemi towarami, które od 400 zbroynych kontrabandzistow prowadzone były; 56 ich zabrano a reszta uciekła na granicę Hollandyi nazad.

Wyszedł teraz zakaz, żeby się oddaleni żołnierze i maytkowie pod pozorem odbierania swych pensyi do Paryża nie udawali; żądania swoie mogą na piśmie posłać.

Nie dawno żalono się w radzie 500, że dyrektoryat nie ogłosił ieszcze ustawy względem gwardyi narodowey. Na to odpowiada dzisieyszy Redaktor: "Że ten dekret zaraz tego dnia kiedy był wydany w dziennik ustaw był wciągniony „ Gdyby ci ludzie (mówi Redaktor daley) co się oto żalili, pomyśleli byli że te 24 godzin, które konstytucya do ogłoszenia ustaw przepisuie, nie do każdego miasta stosować się mogą, i że Paryż nie ma w tey mierze szczegulnego przywileiu, nie byliby tey nierozmyślney mocyi, do owych licznych zapportow, które na mocy słyszenia, od nieiakiego czasu z tak wielkiem zaufaniem popierano, przydawali. Owe osoby nie byłyby tym sposobem otwierały pola potwarzy ciała prawodawczego do rozgłoszania, iak się iuż stało, że z mownicy ciała prawodawczego babskie gadania, albo royalistkie marzenia wychodzą.

Minister woienny Scherer kazał rozporządzenie ogłosić, którego wykonanie jenerałowi Angereau policił, żeby wszyscy woyskowi znayduiący się w Paryżu, któ-

rym urlaup wyszedł, we 24 godzin ztąd się oddalili pod karą aresztu, i osądzeniem iako dezerterow.

D. 21. obawiaiąc się napaści potroiono wartę dyrektorvatu aż do godziny 11 wieczor; po ulicach i w pałacu Luxemburg po rostawiano forpoczty. Z resztą policya wyśledziła iuż prawdziwych nieprzyiacioł porządku. Będący na urlaupie woyskowi muszą się ztąd oddalić, a liniowe woyska dla utrzymania spokoyności będą tu pomnożone.

Przedwczorem miał ieden Fizyk w Birona pałacu z balonem na powietrze się puścić, na 400 sążni wysoko ten balon zapalić, i sam za pomocą iakiegoś daszku na doł się spuścić. Liczba przypatrywaczow tak wielka była, że 30,000 liw. zebrał; alec ow Fizyk zabrawszy pieniądze oszukał przypatrywaczow, nie puściwszy balonu uciekł.

Oddalony brygady jenerał Malo udał się do pałacu Luxemburg, i tam naywiększe obelgi przeciw dyrektoryatowi miotał, a szczegulniey z dyrektorem Lareveiller-Lepaux nie grzecznie się obszedł. Uchwyciwszy się ręką za pałasz, rzekł między wielu wygadywaniami do Lareveiller, parowanie tryumwiratu wnet się zakończy. Lareveiller odpowiadał mu zpoczątku bardzo łagodnie, nakoniec rzekł mu w poważnym tonie: Nikczemny człeku, mogł bym cię zaraz kazać aresztować; ale chcę iescze łagodności użyć; oddal się ztąd i więcey mi się nie pokazuy. Powiedź także twemu jenerałowi, iż tyle się iego ile ciebie boię; nic mnie nie wstrzyma od czynienia wszystkiego dla rzeczypospolitey. Malo odszedł od niego.

Przy Włoskiey armii rozpuszczono iescze, że rada 500 z samych royalistow złozona, zatrudnia się oskarżeniem jenerała Buonaparte. Wiele listow do Włoskiey armii miano niedawno zatrzymać.

Dyrektoryat zniosł jeneralny sztab Alpeyskiey armii, i ma być z sztabem Włoskiey armii połączony.

Z Wetzlar d. 25. Sierpnia.

Adjutant jenerała Moreau przybył w piątek do jenerała Hoche z Strazburga, poczem na zaintrz iednego, wczoray 2go a dziś 3go kuryera do Paryża wysłano. Dnia wczorayszego przybiegł także kuryer z Włoch od Buonaparte do jenerała Hoche, i dziś na powrot expedyowany został, co dowodzi że wszystkie trzy armie są z sobą w ogulnym porozumieniu. Wiadomość, iakoby dywizya Grenier cofnęła się za Ren, nie iest prawdziwa, i owszem do okolic Düsseldorfu ciągnie.

Z Medyolanu d. 17. Sierpnia.

Jozef Buonaparte brat naszego jenerała kommenderuiącego ambassador Francuzki w Rzymie, wyiechał ztąd przed kilką dniami na mieysce swego przeznaczenia.

Oto są listy pełnomocnika Battaglia z żądaniem złączenia się Wenecyi z rzecząpospolitą Cysalpińską.

Pierwszy list obywatela Battaglia ministra pełnomocnego tymczasowego rządu Municypalności Weneckiey do obywatela Testi ministra interessow zagranicznych.

Z Medyolanu d. 7 messidor (25 czerwca) pierwszego roku rzeczypospolitey.

Obywatelu Ministrze!

Wydarzone dla mnie szczęście przesłania Ci, żądania podpisami stwierdzonego, ktore Municypalność Wenecka rozkazała mi podać w celu złączenia całego Na-

)2(

rodu Weneckiego z wszystkiemi wolnemi ludami Włoch, nadto poważam; chciey go więc dobrze przyiąć i okazać dyrektoryatowi, końcem otrzymania tego pożądanego złączenia się, którego każdy dobry obywatel z serca pragnąć powinien, tym zaś barziey Ty Obywatelu Ministrze maiąc zręczność przyłączenia się do wspolney szczęśliwości. Pozdrowienie i uszanowanie.

Podpisano *Battaglia.*

Drugi list obywatela Battaglia do obywatela Testi ministra interessow zagranicznych.

Z Medyolanu dnia 9 thermidor (27 lipca) pierwszego roku rzeczypospolitey.

Obywatelu Ministrze!

Na użyte pośrzednictwo WPana do Dyrektoryatu rzeczypospolitey Cysalpińskiey względem żądanego złączenia się nie maiąc szczęścia odebrać odpowiedzi, muszą w przedmiocie tak wielkiey wagi, powtore wezwać pomocy WPana. Jeżeliby to spoźnienie się pochodziło z przyczyny nie oświadczonego żądania całego narodu Weneckiego złączenia się z wolnemi ludami Włoch, ninieyszym dopełniam tego, i spodziewam się, iż WPan iakąkolwiek dasz odpowiedź na szczere i otwarte, tak rządu mego tymczasowego, iakoliteż moie chęci. Nie wątpię abyś WPan przez odpowiedź niemiał wesprzyć życzenia, które Ci bydźby znane powinno, bo maiąc za zasadę ogulne złączenie się, napełni chwałą tych, którzy do uskutecznienia iego przyłożą się, a szczegulniey zaś WPana. Pozdrowienie.

Podpisano *Battaglia.*

Imieniem rzeczypospolitey Cysalpińskiey. Dyrektoryat wykonawczy do ministra interessow zagranicznych w Medyolanie d. 14 termidor (1 sierpnia).

Dyrektoryat Wykonawczy rzeczypospolitey Cysalpińskiey odebrał bardzo liczne podpisy Municypalności Weneckiey. Oświadczysz ministrowi pełnomocnemu tey municypalności, iak miłe są dyrektoryatowi te życzenia, które ludy Włoch dla wspolnego szczęścia oświadczyły wcielenia się w iedną republikancką familią, że ciągle zatrudniać się będzie przedmiotem zwyż rzeczonych żądań, i uprzątnieniem z swey strony wszelkich zawad, któreby mogły przeszkadzać dopełnienia wzaiemnych chęci.

Podpisano *G. G. Serbelloni.*

Somariva jen: sekr:

Z Gratz d. 4. Września.

Listy z Udine pod d. 28 sierpnia odwołuią prawda wiadomość, że tam iuż Buonaparte przybył; ale to iednak pewna, że się o kilka mil z tamtąd w zamku Passeriano znayduie, zkąd się podpisu całkowitego traktatu pokoiu spodziewać mamy; poniewaź się tam negocyatorowie Cesarscy udali, i d. 28 iuż się negocyacye nazad rozpoczęły.— Z Tryestu odbieramy pod dniem 29 p. m. następuiącą wiadomość: W tuteyszym warztacie okrętow znaleziono 4 bomby naładowane, z których 3 iuż do zapalenia pogotowiu stały: gdy magazyn drzewa okrętowego i nie daleko stoiący magazyn celny same materyały palne w sobie zamykaią, nie można sobie wyobrazić iak wielką szkodę zapalenie tych bomb uczyniłoby było i iak daleko by się pożar był rozszerzył. Wyszukaniem sprawcy tego czynu iest policya ciągle zatrudniona, i mówią że iuż na ślad iego natrafiła. Tym czasem tyle się tylko

dowiedzieliśmy, iż ci podpalace na dwoch małych łodziach, iak prędko czuwaiące psy w warsztacie przez swoie ustawiczne szczekania kilku ludzi w sąsiedztwie obudziły, spieszno ztąd dopłynęli.

Od granic Włoskich d. 21. Sierpnia.

W Liście iednym z Genui donoszą, iż po zdarzeniach w Asti i Novara rozumiano że zaburzenia w Piemoncie całkiem uśmierzone zostały; ale widać że daleko ieszcze do tego. Zbiegli insurgenci schronili się w Genueńskie; tam zgromadziwszy się w liczbie 4000 uderzyli na oszańcowany zamek i dawną rezydencyą margrabi Montferatu. Maiąc armaty i ammunicyą oszańcowali się w tym zamku, i ogłosili w wydaney odezwie, że nic przeciw rządowi nie maią, religii nie chcą uciskać i każdego przy swey własności zostawić, woiuią tylko przeciw szlachcie. Liczba ich powiększa się co dzień; syn hrabiego Avogadro członka teraźnieyszego rządu ma się między niemi znaydować. Rząd czyni przygotowania do attaku ich; lecz pytanie czyli przeciw nim co wskura.

W Asti powieszono ich hersztow adwokata Testa i iednego doktora z synem; ale inny doktor znayduie się w Rivello na czele insurgentow.

Dnia 29 daie Buonaparte w Passeriano wielki obiad, na ktory szczegulniey Cesarskich kommissarzy i niektorych poddannych Cesarza Jmć zaprosił. Konferencye rozpoczęły się, i nie zadługo spodziewamy się zapewne pokoiu. Municypalność Udinska oddała w całym swoim składzie jenerałowi Buonapartę wizytę. Żaliła się przed nim na ustawiczne rekwizycye; on iey miał odpowiedzieć: "12 dni tylko bądźcie spokoyni, a los wasz będzie rozstrzygniony." W Palma Cysalpinowie warty po bramach trzymaią, a w szańcach i przy artylleryi Francuzi. — Cesarskie woyska stoią czterema obozami, ieden od drugiego o pół mile; iak tylko upały trochę zelżą, stanie i iazda obozem.

Z Włoch d. 18. Sierpnia.

O negocyach pokoiu wcale ucichło. Buonaparte ieszcze w Montebello zostaie, i mówią nawet, iż po trudnościach, ktòrych doświadczył, nie chce się negocyacyami więcey zatrudniać tylko na jenerała Clarke wszystko zdał, a sam zatrudnia się ustawicznie przygotowaniami do woyny: Palma, Verona i Mantua są w iak naylepszym stanie obrony postawione. Z Tulonu przyszło do Genui dla iego armii 500,000 fuzyynych ładunkow, wiele armat i prochu. Część iego woysk ściąga się nazad w Weneckie; woyska nowey rzeczypospolitey są także w poruszeniu. Korpus Cysalpinow przeszedł na Mantuę do Palma, a w kilka dni drugi za nim poydzie; inny oddział tychże woysk iest w Mantui na garnizon oczekiwany.

Buonaparte nalega o prędkie uorganizowanie narodowey gwardyi w Wenecyi; z iego rozkazu będą tam także liniowe woyska formowane, i d. 16 2 batalliony takowych woysk odprawiały iuż musztrę na rynku S. Marka. Lud iest tam, z tych dyspozycyy w obawie, aby młodzieży nie wyprowadzono za kray.

Z Kadyx d. 23. Lipca.

Angielska flotta porzuciła prawdā zamiar bombardowania naszego miasta i spalenia naszey flotty w porcie; ale nierownie ią blokuie, cały handel i żegługa iest przecięta, poniewaz nieprzyiacielska flotta stoi przy Rota na wniściu do portu na ko-

tficy, z tego położenia może każdy wychodzący i przychodzący okręt zabrać. Admirał Mazarredo maiący naywięcey 28 liniowych okrętow, nie może się odważyć attakowania w tym stanowisku Angielskiey flotty, którą 26 wielkich woiennych okrętów rachuią; lecz rownie i Anglicy nie poważą się czwartego bombardowania przeciw naszemu miastu przypuścić, ponieważ admirał Mazarredo przeszło 100 bombardowych i armatnych szalup niemal wszystkie z piecami, do przyięcia Angielskich okrętów rozpalonemi kulami pogotowiu ma. Słychać, że Francya chce nam w Tulonie i Wenecyi uzbroione okręty na pomoc przysłać; taka pomoc byłaby bardzo admirałowi Mazarredo do wyyścia na morze i attakowania Anglikow dogodna. — Kupcy nasi obawiaią się bardzo o kupiecką flottę z Ameryki, którą na 20 mill: talarow szacuią, ponieważ admirał Jervis wiele fregat i małych okrętów na wyszukanie iey i zabranie wysłał.

Z Konstantynopola d. 1. Sierpnia.

Porta odebrała wiele odezw i manifestow, które w Albanii, Macedonii i innych pogranicznych kraiach rozrzucono, i które niespokoyne skutki ściągnąć mogą. Względem teraźnieyszego położenia tych kraiow było kilka nadzwyczaynych posiedzeń stanu, na których sam W. Sułtan był przytomny, i uradzono naypierwey pomnożyć tam siły woyskowe.

Wiadomo teraz, że przyczyna, albo raczey pozor do zamordowania ostatniego samowładcy Persyi Mehemeta był pokoy z Rossyą i innemi sąsiadami. Z tego pokoiu wielka partya u dworu iego nie była kontenta; ta sprzysięgła się taiemnie przeciw Mehemet, napadła go znienacka i puginałami zamordowała. Odcięta mu głowa, była potym na widok ludowi wystawiona, ktory z pozbycia się Mehemeta wielką radość okazał.

Nowy Rossyyski poseł jenerał Tamara spodziewany tu w tym miesiącu.

Z Turynu d. 16. Sierpnia.

Patentem na dniu 14 wydanym Krol Jmć dla wszystkich z okoliczności ostatnich zaburzeń aresztowanych całkowitą ogłosił amnestyą; wyiąwszy iednak dowodcow i tych, którzy inne ieszcze popełnili zbrodnie. W tymże patencie Krol Jmć oswiadcza swoie ukontentowanie, którego doznał z gorliwości i odwagi wszędzie od dobrych obywateli naprzeciw spiskowym i buntownikom okazaney. Gdy powody uzbroienia patentem 24 lipca nakazanego, iuż szczęśliwie ukończone zostały, broń wydana partykularnym w magistratach złożona będzie dla uzycia iey w przypadku podobney potrzeby. Pod naysurowszemi karami zakazano natrząsać się z cudzoziemcow, a szczegulniey sąsiedzkich narodow. W zdarzeniu popełnionego przez nich iakiego występku zaprowadzeni będą przed sędziego, a ten ieżeli występek iest mnieyszey wagi wygnaniem ukarze, ieżeli zaś większey do sądu prowincyonalnego przewiniaiących odeszle.

Z Medyolanu d. 23. Sierpnia.

Przybyli tu dway ambassadorowie do dyrektoryatu rzeczypospolitey Cysalpińskiey od bassy de Skutary, dla ułożenia się z nim względem ważney czynności polityczney, od którey wolność Grecyi i wielu wschodnich narodow zależeć może. Duch wolności panuie iuż w Morei i Kandyi.

Jenerał Buonaparte powrociwszy z swey podroży do wysp Beromevskich, dnia wczorayszego odiechał do Palmanova. ktorą wciąż uzbraiaią i w żywność opatruią. Francuzi wystawili nowy most na Isonzo w Casfegliano, i dla strzeżenia go oddział iazdy wyszedł z Udine. W Osopo buduią koszary, zakładaią magazyny prochu i woyska Cysalpińskie są tam spodziewane. Usilność z iaką te przygotowania do woyny czynią i rozpoczęcie nazad negocyacyi, były iednemu z naszych dziennikarzy powodem, że napisał: "*Buonaparte z Palmanowa uda się do Udine, trzymaiąc w iedney ręce roszczkę oliwną, a w drugiey szpadę.*"

Z Genui piszą o przybyłych tam na początku t. m. dwoch biskupach Francuzkich, ktorzy byli u ministra Faypoult, a dnia 8 puścili się w podroż do Liwornu Mowią, że się udadzą do Rzymu dla okazania głowie kosciola rożnych proiektow, ktore na zgromadzeniu ich roztrząsane będą.

Z Zemlina d. 10. Sierpnia.

Dawnieyszy basza Belgradzki powtornie od buntownikow napastowanym i zupełnie zwyciężonym został; cała iego eskorta, wyiąwszy małą liczbę woysk regularnych poległa na placu bitwy: liczba zabitych do dwoch tysięcy wynosi. Sam basza i iego służący prędkiey tylko ucieczce życie swe winni; ale i takby nie byli smierci uszli, gdyby ogień krzyżowy dobrze wymierzony po straszliwey rzezi buntownikow do cafania nie był przymusił.

Listy partykularne, rownie iak wielu zacnych Turkow z Konstantynopola iednomyślnie upewniaią, o nieukontentowaniu ludu z panuiącego dziś Sultana. Wyrzucaią mu otoczenie się przekupnemi i chciwemi ministrami, ktorzy kosztem kraiu wielkie zbieraią skarby; zarzucaią mu oprocz tego miękie i rozpustne zycie. Nayglosaiey zaś mowią o złym wyborze ludzi na ambafsadorow, ludzi bez talentow i znaiomości dyplomatyki, przez intrygę tylko lub pieniądze na te wezwanych urzędy. Wszystkie te pobudki burzą umysły, i obawiać się należy, aby spokoyność publiczna w krotce zagrożoną nie była, tym bardziey, iż maxymy Francuzkie zaczynaią przeważać, i na umysłach ludu nayniebezpiecznieysze sprawuią skutki. Mimo ostrożności użytey w oddaleniu Francuzow, założyli oni w Konstantynopolu iskierki swego republikanismu, ktore tyrania wschodnia niebawnie rozzarzy.

Zakazano tam pod naysurowszemi karami wywozu zboża, i wszystkie okręty nim naładowane zabrano.

Z Medyolanu d. 20. Sierpnia.

Odebraliśmy z Turynu listę dobrowolnych ofiar stosownie do patentu Królewskiego w jeneralnym skarbie złożonych; każdy z Xząt familii Krolewskiey dał po sto tysięcy liw. Hrabina d'Artois 56,204 liw. w kleynotach, a Xżna Felicya sto tysięcy liw. w topionym złocie.

Legion Polski posłany został do Romanii dla zastąpienia tam legii tego departamentu, za rozkazem jenerała kommenderuiącego do Rawenny przesłaney, zkąd ma się udać do pobliskiego portu i wsiąść na okręty; dalsze iey przeznaczenia ieszcze nie wiadome.

Spokoyność trwa ciągle w Rzymie. Papież ogłosił dwa patenta, ieden tyczący się pożyczki, ktorą duchowieństwo świeckie i zakonne iest obowiązane stolicy apo-

stolskiey złożyć; drugi względem rożnych podatkow do utrzymania rownowagi skarbu narodowego dążących.

Z Sztokolmu d. 25. Sierpnia.

Odwołany ztąd Rossyyski ambassador baron Budberg miał u dworu pożegnalną, a przybyły tu Rossyyski rezydent P. Wassilliew wstępną audyencyą, to iest u królowey wdowy i u krolewney Xieni.

Z Wenecyi d. 18 Sierpnia.

Gwardya nasza narodowa iest zupełnie uorganizowana; ale oprocz tego formuią tu kilka batalionow liniowego woyska. Pospiech z iakim wykonywaią te dyspozycye, każe się obawiać, aby naszey młodzieży nie chciano zewnątrz kraiu użyć.

Wiele tu dotąd zamieszania i nieukontentowania panuie: między naszemi rządcami zachodzą poroźnienia, skarb publiczny iest wyproźniony i wnet nam może zboża zabraknąć. Niepewność przyszłego naszego losu, czyni to położenie ieszcze sroższym. Uważaią, że dyrektoryat Cysalpiński, na uczynione żądanie przez naszego ministra Battaglia, złączenia Wenecyi z rzecząpospolitą Cysalpińską, dał obojętną odpowiedz.— Prowincye ziemi stałey nie zgadzaią się z sobą: Rovigo i Palesine nie chcą się łączyć z Padwą, i wysłały w tey mierze deputowanych do jenerała Buonaparte. W Weronie powstały wielkie rozruchy.

Obrazy i inne kosztowne dzieła zbieraią, które podług traktatu pokoiu maią bydź Francyi oddane. Nasz arsenał iest zupełnie wyproźniony; wszystka artyllerya, która się tam znaydowała, iako też inna broń od wiekow zbierana są wywiezione.

Jenerał Massena znayduie się tu od kilku dni. Widać w woysku Francuzkim poruszenia; opuszczaią one miasta stałey ziemi, a dywizye Cysalpińskie zastępuią ich mieysca.

Z Udine d. 16. Sierpnia.

Margrabia de Gallo ieszcze tu nie przyiechał; ale go co momen oczekujemy; ekwipaż iego iuż tu iest. Adiutant jenerała Buonaparte uwiadomił nas, że ten jenerał niebawnie tu ziedzie.

Francuzi fortyfikuią wciąż Palma i Osoppo, i wiele tam ammunicyi wprowadzaią. Nad mostem który na Jsonzo zarzucili, sypią wielkie batterye, Mimo iednak tych wszystkich przygotowań do woyny, spodziewamy się że pokoy nastąpi.

Z Frankfurtu d. 26. Sierpnia.

Okolice tey strony Renu na utrzymanie armii Francuzkiey maią 2 mill. liw. nowey kontrybucyi zapłacić, albo pozwolić wyrąb wszystkich lasow, które entreprenerom Hollenderskim sprzedane będą.

Xiąże następca Badeński pod imieniem hrabiego Eberstein wraz z żoną, i Xiężniczką Fryderyką, przyszłą krolową Szwedzką, onegday z Erfurtu nazad tu przybył, a dziś w dalszą drogę do Carlsruhe się udał Xiężniczka Fryderyka iadąc do Sztokolmu w krotce tu znowu iest spodziewana, zkąd, podroż swoią na Berlin obroci. Na lewem brzegu Renu nie przestaią się kraie republikanizować, ztąd powstaią kluby i kontrakluby; naywiększy i nayliczniejszy iest w Koblenc, a w Bingen załozono drukarnią pism rewolucyynych. Bywszy profesor moguncki wydaie tam dziennik pod tytułem. Polityczne zabawy. Jeneralność Francuzka ma się dotąd względem tych czynow oboiętnie i tylko się onym spokoynie przypatruie.

DODATEK

DO Nru. 74.

GAZETY KRAKOWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 13. WRZEŚNIA 1797.

OBWIESZCZENIE

Kommissarze dwoch Nayiaś. dworow Cessarskich i Nayiaśn. Króla Jmć Pruskiego do uregulowania długow Nayiaśn. Króla Jmc i bywszey rzeczypospolitey Polskiey zebrani, umawiaiąc się poprzedniczo nad istotną potrzebą wydania Proklemacyi, zgodzili się iednomyślnie, na uwiadomienie ninieyszym obwieszczeniem wszystkich poddanych respective swych monarchow tudzież wszelkich Cudzoziemcow długi iakowe u Nayiaśn. Krola Jmci i rzeczypospolitey Polskiey, lub iakiekolwiek bądź pretensye i prawa do tychże maiących, aby się przed kommissyą na ten koniec w Warszawie ustanowioną, w przeciągu trzech miesięcy od daty ninieyszey rachuiąc, bądź osobiście, lub też przez umocowanych do tego prawnie i przyzwoicie ze swey strony plenipotentow nieochybnie stawili, a to dla okazania ważności swych praw i pretensyi, a po nastąpioney onych weryfikacyi dla wciągnienia tychże w etat długow za prawne przyznanych. Niedopełniaiący zaś tego po upłynieniu ninieyszym obwieszczeniem przepisanego terminu z liczby kredytorow wyłączeni zostaną i wszystkie ich pretensye i prawa za upadłe poczytane, tudzież wszelkie ich poźniey w tey mierze podane żądania, tym samym za nieważne i niebyłe uznane będą. Żeby zaś niewiadomością nikt się nie składał, wyżey wzmiankowani trzech dworow pełnomocni kommissarze, ninieysze obwieszczenie we wszystkich gazetach narodowych i w pryncypalnieyszych zagranicznych umieścić zalecili. Działo się w Warszawie dnia 17 sierpnia roku 1797 kommissya do uregulowania długow Króla Jmci Stanisława Augusta i bywszey rzeczypospolitey Polskiey.

Donosi się publiczności, iż sessye kommissyi Likwidacyyney długow J: K. Mci i rzeczypospolitey Polski w przyszły poniedziałek dnia 21 sierpnia na pokoiach zamku tuteyszego rozpoczną się.

Z Londynu d. 25 Sierpnia

Nadesłane świeżo depesze od lorda St. Vincent z okolic Kadyxu donoszą, że kontra admirała Nelson we 3 liniowe okręty i 8 fregat dodawszy mu na nie z Gibraltaru woyska, przeciwko Hiszpańskiey wy-

spie Teneryffa wyprawił. Jest to iedna z nayznakomitszych wysp Kanaryyskich, żyzna, ludna, i dobrze zabudowana: rozległa w dłuż blisko na mil 45, a w szerz na 20. Głownieysze iey twierdze są: Laguna, Oratara i Santa Cruz; ostatnie dwa miasta maią tak dobre porty, iż okręty płynące do Indyow zachodnich do nich zawiiaią, i wszelkie tam gatunki żywności i zakrzepienia znayduią.

Wyspa ta sławna od gory Pico de Teneryffa, na 1904 sążni nad morze wyniesioney, wydaie co rok do 30,000 kuff wina i znaczny nim handel prowadzi, którego trzecia część składa się z tak nazwanego Malwazyi wina. Miasto Santa Cruz iest rezydencyą jeneralnego Hiszpańkiego gubernatora, rządzącego dwunastą Kanaryyskiemi wyspami, które od r. 1496 do Hiszpanii należą, i naybliższe z nich o 40 mil od brzegow Afryki są odległe. Ludnosc tych wszystkich wysp wynosi około 170,000 mieszkańcow.

Cieszemy się tu podchlebną nadzieią odebrania w krotce wiadomości o zdobyciu Tenereffy, wyspy tak ważney i pożyteczney dla naszego handlu, a to tym bardziey gdy Hiszpania nie wielkie w tamtych stronach siły posiada.

Listy prywatne, które tu ostatnią pocztową barką w 11 dniach z Lizbony od flotty naszey około Kadyx krążącey przyszły, donoszą, że ieszcze między maytkami na flocie Hiszpańskiey wciąż trwa niespokoyność, a przeciwnie na naszey pod admirałem St. Vincent po straceniu trzech ostatnich winowaycow, zupełna panuie spokoyność i żywności ma podostatkiem, którey Maurowie, Portugalczycy i sami z nawet Hiszpanie Anglikom dostarczaią. Muir Szkot, którego z innemi buntownikami do Botany-Bay transportowano, uciekł do Havany, i na flocie Hiszpańskiey dostał się do Kadyx, gdzie teraz z odniesioney w potyczce rany umarł.

Straszne wiatry południowo zachodnie przeszkodziły admirałowi Bridport, do utrzymania swego położenia przy Brest. W przeszły poniedziałek znaydował się z swoią flottą przy Falmouth.

Dnia wczorayszego zrana przybiegł tu z Lille kuryer krolewski P. Vick od lorda Malmesbury z depeszami, które zaraz do sekretarza stanu lorda Grenville do dobriego Drogmere odesłano.

W Negocyacyach naszych w Lille nic ieszcze decyduiącego nie zaszło; iuż to dla tego że z negocyacyami dworu Wiedeńskiego są w związku, iuż dla tego, że zawsze ufaią w niezgodę między dyrektoryatem i ciałem prawodawczym w Paryżu. Czekano ieszcze także w Lille na pełnomocnikow Hiszpańskich i Hollenderskich.

Admiralicya nasza wyprawiła do ninieyszego rządu ziednoczonych prowincyy Hollenderskich okręt pocztowy z uwiadomieniem, iż ieżeli Hollenderscy korsarze nie będą odwołani natychmiast, tedy łodzie Hollenderskich rybakow i inne do pomnieyszego handlu używane statki odtąd przystępu do Angielskich portow nie będą miały.

Resztę Francuzkich galerowych niewolnikow, którzy przedtym do Irlandyi wylądowali, z Milford wysłano, ale dokąd, wiedzieć nie można.

W Arsenale w Woolwich zatrudniaią się teraz przelewaniem Hiszpańskich i in-

nych metalowych armat, które czas długi bez użycia leżały.

Rząd nasz wysłał teraz do wszystkich naszych flott, które porty nieprzyiacielskie blokuią obficie świezey iarzyny, na którey niedostatek iak wiemy zbuntowani dawniey maytkowie się żalili.

Z rozkazu admiralicyi szalupa woienna konwoiuie teraz barki pocztowe między Jarmouth i Cuxhawen krążące, i takowy konwoy trwać będzie do skończenia woyny.

Na okręcie Saturn trzech zbuntowanych maytkow stracono; innych sześciu osądzonych na śmierć zapewne przebaczeniem udaruią.

Tuteyszy profeſsor astronomii Pan Walker odkrył w przeszły piątek kommetę; zapewne tę samę, którą w Lipsku i Berlinie postrzeżono.

Lord Macartney przybył d. 4 maia w charakterze rządcy do Przylądku dobrey nadziei, gdzie wszystko teraz w kwitnącym iest stanie.

Familia krolewska aż do październi ka w Weymouth zabawi. Xiąże Wallii, kazał bardzo pięknie podziękować Panu Ford za użyte środki do ukarania tych osob, ktore się poważyły żonę iego obrazić.

Gazety nasze ożywiaią pogłoskę nazad, że admirał lord St. Vincent dla tego iedynie zaprzestał bombardować Kadyx, że mu obiecano żądaną przez niego summę zapłacić; ale ta rzecz nie zgadza się z prawdą, bo wspomniony admirał nigdy odezwy z pretensyą o pieniądze do portu Kadyx nie czynił.— Rownie i to iest fałszem, co przywodzą tuteysze pisma, iakoby 8 liniowych okrętow Hiszpańskich, iuż pozatykały krwawe buntownicze bandery, lub iakoby Kadyx na dniu 3 znowu od Anglikow miał bydź bombardowanym. (Listy prosto z Kadyx pod dniem 4 sierpnia donoszą, iż w tamteyszey okolicy wszystko wspokoyności było.)

Podług listow z Hiszpanii, znaczna część woysk obozuiących przy S. Rochu i Algeziras wyruszyła do Kadyx dla zmocnienia tamteyszego garnizonu i dla obrony miasta przeciw Angielskim zamachom.

Po nastąpionym pokoiu między Portugalią i Francyą, admiralicya nasza insze teraz rozkazy lordowi St. Vincent wydała.

Nie chcą tu teraz żadnego okrętu aſsekurować, ktoryby bez konwoiu żeglować myślał, bo ie dotąd zawsze łapano, i iest procz tego mniemanie, że w tym wiele oszukaństwa zachodziło.

Z Szwabii d. 25. Sierpnia.

Ze wszystkich okoliczności zanosi się na to, że woyska Ceſsarskie u nas na zimę głowną kwaterę mieć będą. Nikt tu niewątpi, że pokoy między Austryą i Francyą, do skutku przyydzie; Xięstwo zaś Mantuańskie, tudzież kraie stałey ziemi Weneckiey na prawym brzegu Adygi, iako to prowincye Bergamo, Crema, Polesine, Rovigo, i część prowincyi Werony nie będą do Austryi należały. Ale zato Udine, Palmanova, Treviso, Feltre, Belluno, Cadore Osopo i wszystko co iest na lewym brzegu Adygi i wchodzi w skład st łey ziemi Weneckiey, natychmiast po obustronney ratyfikacyi traktatu pokoiu, monarchia Ausryacka w dziedzictwo obeymie. Dwor Wiedeński uznał nową rzeczpospolitą Cysalpinską i trwałość iey iuz zagwarantował.

Z Kolonii d. 20 Sierpnia.

Na nasze miasto nałożono znowu 18,000 liw. kontrybucyi, które maią bydź z rzemiosł wybrane. Wczoray na noc przydano obiema burmistrzom w domach warty, za to że oświadczyli, iż od nikogo nie mogą pieniędzy dostać.

Z Wesel d. 27. Sierpnia.

Przeszłey niedzieli oznaymiono tu garnizonowi przy parolu, że Krol Jmć Pruski Xcia panuiącego Hessen-Kassels kiego rządcą miasta i fortecy Wesel raczył mianować.

DONIESIENIA.

Z strony C. K. Krakowskiego cyrkularnego urzędu podaie się ninieyszym ku powszechney wiadomości: Zaszedł rozkaz od Prześwietney C. K. pełnomocney zadworney kommissyi Galicyi zachodniey, ażeby klasztor Bazyliański, przez iednego tylko duchownego zamieszkany, wraz z kościołem do tego należącym na ulicy S Jańskiey pod Norem 460, tu w krakowie sytuowanemi, ku dobru publiczności miasta tuteyszego, przez publiczną aukcyą więcey daiącemu sprzedany był.

Gdy więc do takowey publiczney licytacyi dzień 2 miesiąca blisko nadchodzącego października oznaczonym iest; uwiadomia się przeto publiczność ninieyszym, tym końcem, ażeby życzący tego kupna w dniu wyżey wspomnionym zrana o godzinie 9tey w klasztorze sprzedać się maiącym przed kommissyą licytayną cyrkularno-urzędową stawić sie mogli.

Pretium fisci wynosi podług taxy przez C. K. tymczasową budowniczą dyrekcyą uskutecznioney którą to taxę każdo dziennie w kancellaryi cyrkularno urzędowey widziec można, 6113 zł. Ryn. na tey budowli nie ma żadnych ciężarow, procz podymnego f. 27 ryn. 7⅜ kray. wynoszącego nierachuiąc w to pożyczki woienney.

W Krakowie dnia 28o sierpnia 1797 roku.

Jozef baron de Riedheim C. K. Konsyliarz Gubernialny i kapitan cyrkularny.

Gdy według uwiadomienia od Gubernium Styreyskiego otrzymanego, employowanego przy tamteyszey, prowincyonalno-rządowey buchalteryi Akcessysta, Ignacy Schweizer w czasie nieprzyiacielskiego wpadnienia Francuzow w ucieczkę sie udał, i mimo przywołania przez gazetę Gratzką uczynionego, dotad ieszcze nie powrocił, na mocy więc naywyższey rezolucyi de dato 3tia M. Cur. podaie się ninieyszym do powszechney wiadomości: że, gdyby rzeczony Ignay Schweizer w ciągu 3 miesięcy od daty ninieyszey cytacyi w urzedzie swym niestawił sie, lub o mieyscu swego przebywania, tudzież o przyczynie niestawienia sie do przełożoney swey buchalteryi wiadomość na pismie nie nadesłał, toż niestawienie się iego za ressygnacyą służbę uważane, mieysce zaś onego komu innemu bez zwłoki konferowane bedzie. W Krakowie dnia 21 sierpnia 1797 roku.

Z C. K. pełnomocney zadworney kommissyi Gallicyi zachodniey.

Jan Pinkas.

Per Cæs: Reg: forum nobil: Cracnviense Galliciæ occidentalis Dno: Antonio Lubieniecki, & Victoriæ de Lubienieckie Pierzchlińska qua extra hæc regna absentibus publico hoc edicto notum redditur, Franciscam de Gorskie Boska absentium matrem sub 18 martii a. c. satis cessisse, substantiamque post defunctam relictam, juxta erectum officiose iuventarium & quidem statum activum in summa: 5407 flrh: 43 x. statum passivum vero in summa 16,357 flch: 0 x. consistere; atque una absentes Dnus: Antonius Lubieniecki & Victoria de Lubienieckie Pierzchlińska in sequelam §. §. 607. - 19. & 628 - 39. Cod: civilis partis, II. Cap: XVIII hisce invitantur, ut prævie competentiam suam ad hæreditatem questionis cum vel sine beneficio legis & inventarii odire, vel vero eandem repudiare malint, intra spatium unius anni & sex septimanarum hic fori porrigant, quo secus eorum silentium pro renuntiatione, ad jus hæreditatis haberetur. Datum Cracovie die 19 Augusti 1797,

Ex Cons: *Cæs:* Reg: fori nobil Cracovie gall: occid.

Woyna.
Auersperg.
Roskoschny.

Elzner.

Licytacya domu drewnianego w wydziale 3cim na ulicy smoleńsko rzezoney narożnie pod Nr. 297 stoiącego na g u cie Proboszczowskim wybudowanego odbywać się będzie dnia 29 miesiaca września 1797 roku w Ratuszu wydziałowym Garbarskim o godzinie 2 po połudaiu za gotowe p[illegible]. Oczym się publicznosć uwiadomia. Dan w Ratuszu Krakowskim na sessyi pupilarney dnia 26 sierpnia 1797 roku.